

Volnočasové aktivity

Volný čas můžeme definovat jako čas, který zbývá člověku po splnění pracovních a mimopracovních povinností, doba, v níž se věnuje činnostem, které má rád, baví ho, přináší mu uvolnění, radost, činnostem, do kterých vstupuje na základě svobodné vůle s jistým očekáváním a které by měly přinést příjemné zážitky a uspokojení.

Největší změny v chápání volného času nastaly ve druhé polovině minulého století, kdy se značně zvýšilo jeho množství (zkrácení pracovní doby, pětidenní pracovní týden, technologický rozvoj). Vedle toho se změnil i samotný význam volného času a došlo k posunu v jeho chápání směrem ke zvýšení jeho hodnoty. Přesto však je vnímání volného času stále velmi individuální, ovlivněné sociálním prostředím, věkem či typem zaměstnání. Lidé zaujímají k volnému času různé postoje, a to na základě své hodnotové orientace (podle hodnoty volného času v jejich životním stylu), ekonomických možností, schopností a zkušeností.

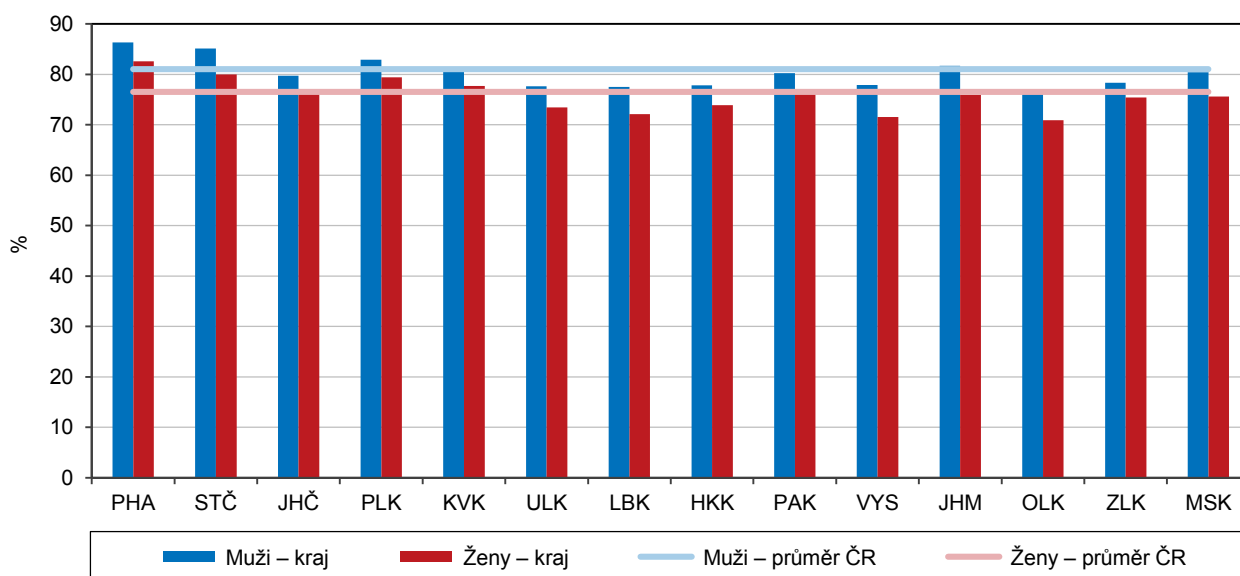
Využívání informačních technologií

Žijeme v době informačních technologií, které na nás působí na každém našem kroku. Nové technologie s sebou přináší v rámci jejich využívání různé formy a stupně komunikace, jejíž význam stále narůstá, a nejen dospělí, ale i děti a mládež se s informačními médii a masmédií denně setkávají ve škole, v rodině, v práci i ve volném čase.

Zejména mladí lidé jsou v současné době velmi úzce spjatí s informačními technologiemi, což potvrzuje i zjištění Výběrového šetření o využívání informačních a komunikačních technologií (VŠIT), a většina z nich si již život bez mobilních telefonů, iPadů, iPodů a dalších mobilních zařízení bez internetového připojení neumí představit, ať již v pracovním nebo v osobním životě.

Graf 7.1 Uživatelé internetu podle pohlaví a krajů v roce 2017 (tříletý průměr)

Zdroj: VŠIT

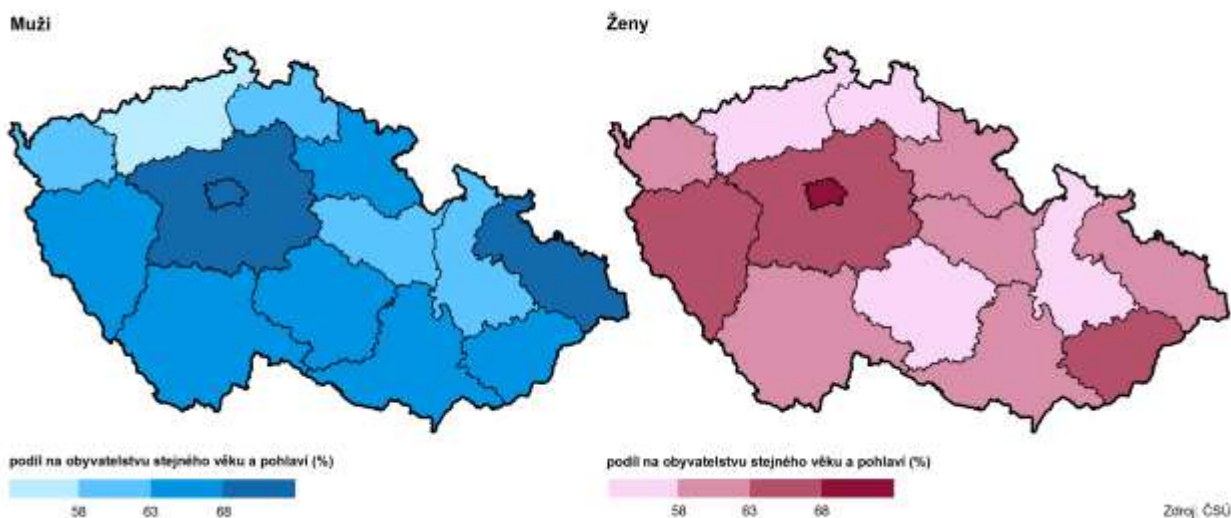

Z mezikrajského srovnání vyplývá, že procentně nejvíce mužů 16letých a starších využívá internet v Hl. městě Praze (86,3 %), ve Středočeském (85,1 %) a v Plzeňském kraji (82,9 %). Karlovarský kraj, s podílem nedosahujícím na celorepublikový průměr (81,0 %) pouze o 0,2 procentního bodu, zaujímá mezi kraji 5. nejvyšší místo (80,8 %).

U žen v Karlovarském kraji je situace odlišná a podíl uživatelek internetu v roce 2017 (77,7 %) dle Výběrového šetření o využívání informačních a komunikačních technologií dokonce převyšoval o 1,2 procentního bodu

celorepublikový průměr (76,5 %). V rámci ČR se tak ženy v pomyslném žebříčku užívání internetu umístily na 4. místě za Hl. městem Prahou, Středočeským a Plzeňským krajem.

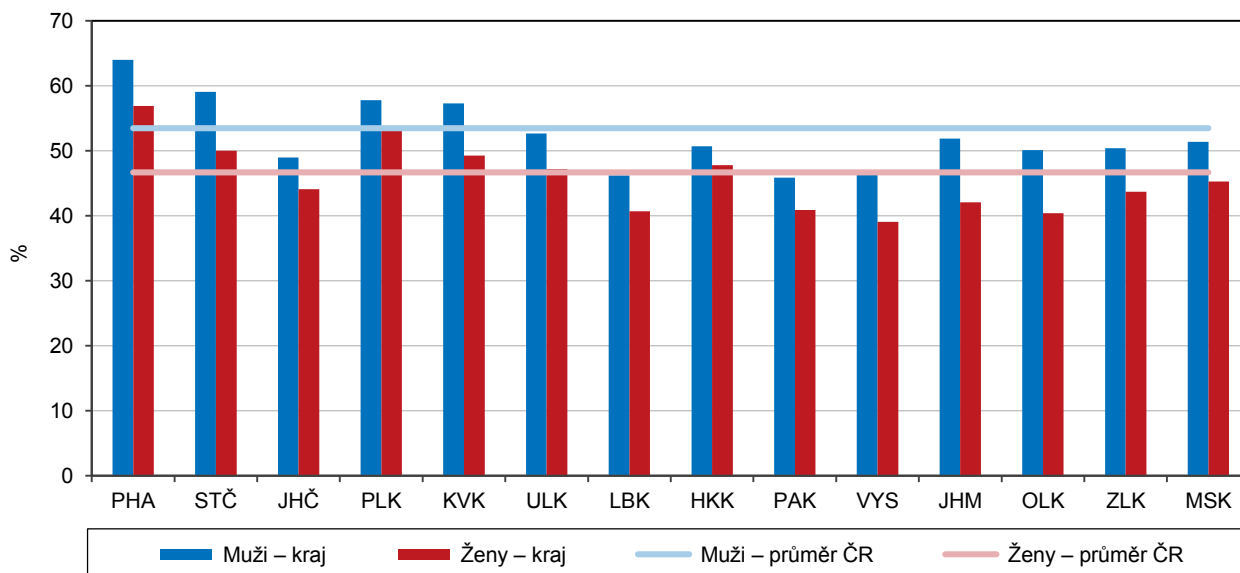
Každodenní uživatelé internetu ve věku 16 let a více let podle pohlaví a krajů v roce 2017 (průměr let 2016–2018)

Více než polovina mužů Karlovarského kraje využívá internet i ve svém mobilním telefonu (57,3 %), což představuje mezi kraji 4. místo a zároveň téměř o 4 procentní body více než je průměr ČR. Žen ve věku 16 a více let je mezi uživateli internetu v mobilu méně (49,3 %), ale i tato hodnota převyšuje průměr ostatních krajů o 2,6 procentního bodu (46,7 %) a řadí je tak opět na 4. místo po Hl. městě Praze, Plzeňském a Středočeském kraji. Nejméně je internet v mobilu využíván uživateli, a to muži (46,9 %) i ženami (39,1 %), z Kraje Vysočina.

Graf 7.2 Uživatelé internetu na mobilním telefonu podle pohlaví a krajů v roce 2017 (třiletý průměr)

Zdroj: VŠIT

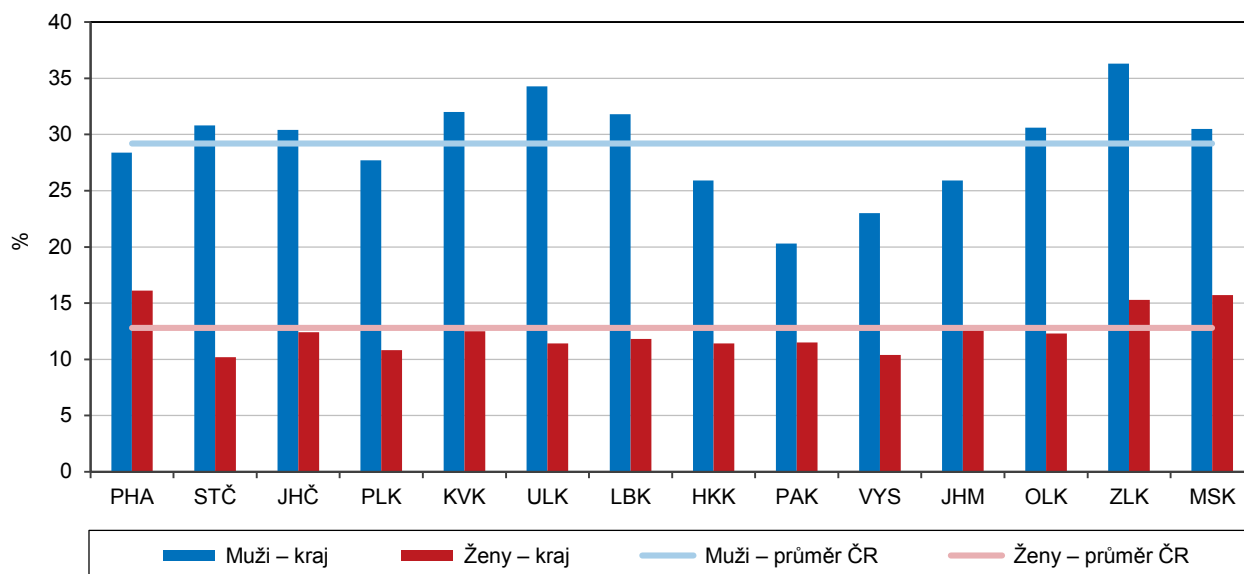

Podobně je tomu také u internetového bankovníctví, které pro přístup do své banky a spravování svých bankovních účtů využívá ve všech krajích průměrně více než polovina uživatelů mobilních telefonů. Téměř dvě třetiny mužů (60,1 %) si tímto způsobem spravuje své finance ze Středočeského kraje, u žen byl zaznamenán nejvyšší podíl v kraji Pardubickém (57,5 %). Karlovarský kraj se umístil v podílu uživatelů internetu v mobilu mezi ostatními kraji na 3. místě (53,5 %).

Graf 7.3 Uživatelé internetu hrající hry podle pohlaví a krajů v roce 2017 (tříletý průměr)

Zdroj: VŠIT

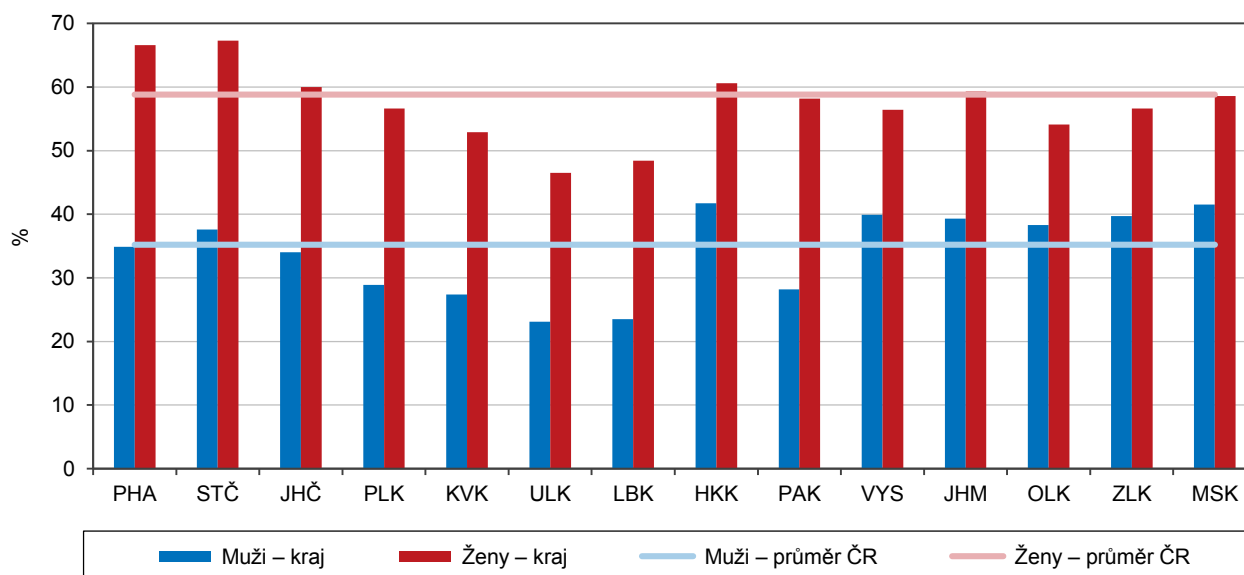
Zajímavý je také pohled na to, co vlastně uživatelé na internetu nejvíce hledají, jak se baví, co je zajímavá. Zaměříme-li se na podíl uživatelů, hrajících na internetu hry, zjistíme, že převažují muži nad ženami a nejvyšší podíl těchto uživatelů uvádí Zlínský kraj (36,3 %), naopak procentně nejméně se jich nachází v kraji Pardubickém (20,3 %).

Ženy tolik zájem o hraní her na internetu neprojevují a v podílu je jich o více než polovinu méně než mužů. Nejvíce jich eviduje Hl. město Praha (16,1 %), naopak nejméně Středočeský kraj (10,2 %). V mezikrajském srovnání vykázal Karlovarský kraj 5. nejvyšší hodnotu (12,5 %).

Graf 7.4 Uživatelé internetu vyhledávající informace o zdraví podle pohlaví a krajů v roce 2017

(tříletý průměr)

Zdroj: VŠIT

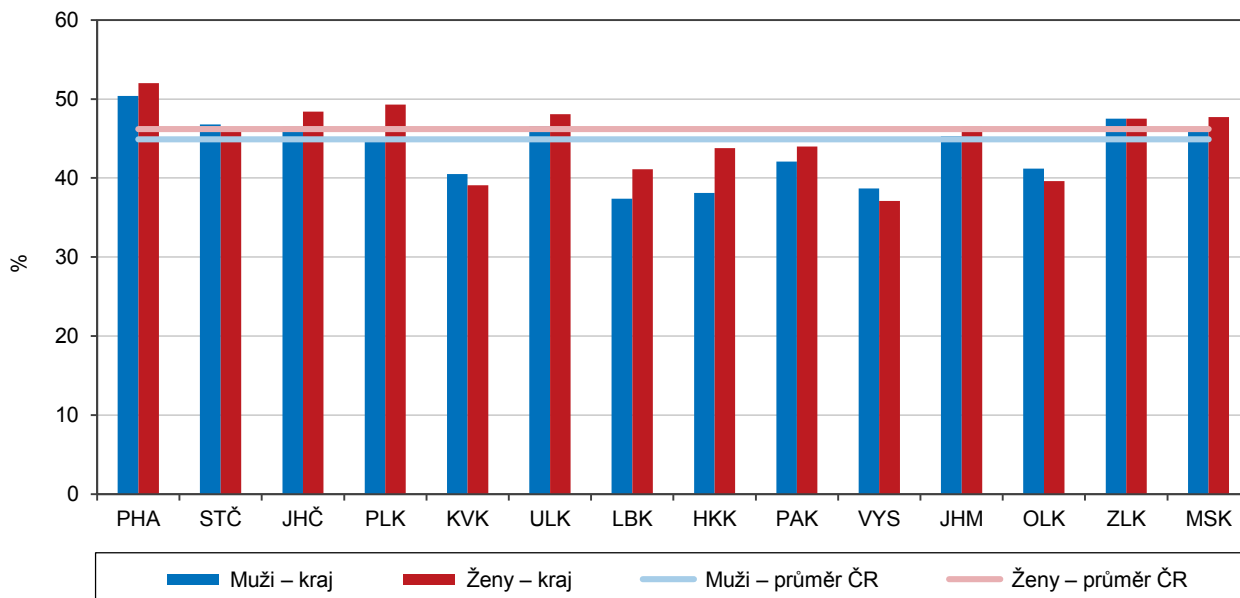

Situace je zcela opačná při vyhledávání informací na internetu z různých oborů. Např. informace o zdraví, nakupování, kuchařských nápadech apod. jsou doménou žen a v podílu jsou jimi vyhledávány téměř dvojnásobně více než muži. O informace na internetu týkající se zdraví projevilo zájem nejvíce žen ve

Středočeském kraji, a to více než dvě třetiny (67,3 %), naopak nejméně žen se o zdraví na internetu zajímá v kraji Ústeckém (46,5 %). Uživatelky z Karlovarského kraje se s podílem 52,9 % řadí na 3. místo od konce a od celorepublikového průměru (58,8 %) se odchyľují téměř o 6 procentních bodů.

Graf 7.5 Uživatelé internetu s profilem na sociálních sítích podle pohlaví a kraje v roce 2017
(třiletý průměr)

Zdroj: VŠIT

V dnešní době tráví lidé čím dál více svého času na sociálních sítích. Nejde jen o fenomén mladších ročníků, ale prolíná se napříč různými věkovými skupinami. Jen na Facebooku má založený profil více než polovina českých uživatelů, jde o takzvané aktivní uživatele, kteří tvoří komunitu na sociálních sítích. Založení profilu na sociálních sítích se stává pro některé uživatele internetu samozřejmostí a u některých skupin jde dokonce o společenskou povinnost.

Dle Výběrového šetření o využívání informačních a komunikačních technologií mělo v Karlovarském kraji v roce 2017 založen účet s profilem na sociálních sítích 40,5 % mužů a 39,1 % žen. V mezikrajském srovnání se jednalo u mužů o 11. nejnižší hodnotu a u žen dokonce o předposlední místo mezi ostatními regiony ČR. Nejvíce uživatelů internetu se založeným profilem na sociálních sítích zaznamenalo tradičně Hl. město Praha, a to jak mezi muži (50,4 %), tak i mezi ženami (52,0 %).

Základní umělecké školy

Základní umělecké školy

Pramen: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

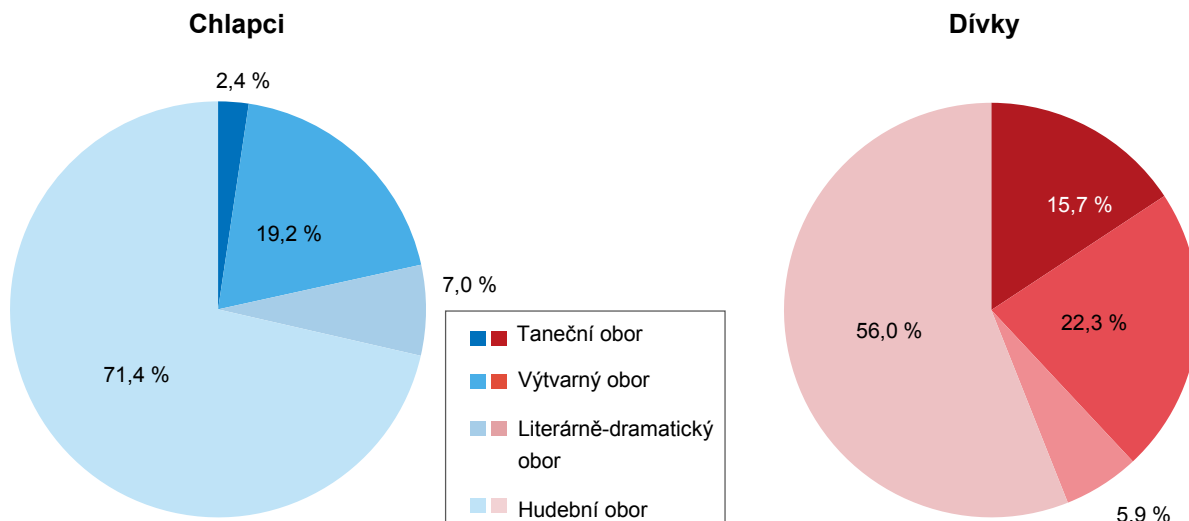
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Žáci celkem	8 983	9 294	9 395	9 395	9 541	9 404	9 527	9 586
z toho dívky (%)	69,4	69,2	68,7	68,7	67,4	68,2	68,5	69,1
Podíl dívek na žácích podle základních oborů (%)								
taneční	93,2	93,9	92,9	92,6	90,3	93,7	94,6	93,7
výtvarný	72,9	71,8	71,6	72,1	71,4	71,4	71,3	72,2
literárně-dramatický	68,8	70,7	70,0	68,1	61,5	65,0	66,2	65,4
hudební	64,0	64,0	63,6	63,9	62,9	63,1	63,0	63,7
Absolventi	543	537	490	475	468	433	352	.
z toho dívky (%)	70,0	68,2	68,4	70,7	69,2	73,7	73,6	.

Další z forem volnočasových aktivit, zejména mládeže, je návštěva základních uměleckých škol. V Karlovarském kraji bylo ve školním roce 2018/2019 zapsáno do základních uměleckých škol 9 586 dětí, z toho více než dvě třetiny tvořily dívky (69,1 %). Zájem o umělecké obory převažuje u děvčat dlouhodobě a nejvíce z nich má, stejně jako u chlapců, zájem hlavně o obory hudební (56,0 %) a výtvarné (22,3 %). U chlapců je zájem o hudební obory ještě větší a navštěvuje je dokonce 71,4 % z nich. Nejmenší zájem projevují chlapci tradičně o obory taneční a dívky o obory literárně-dramatické.

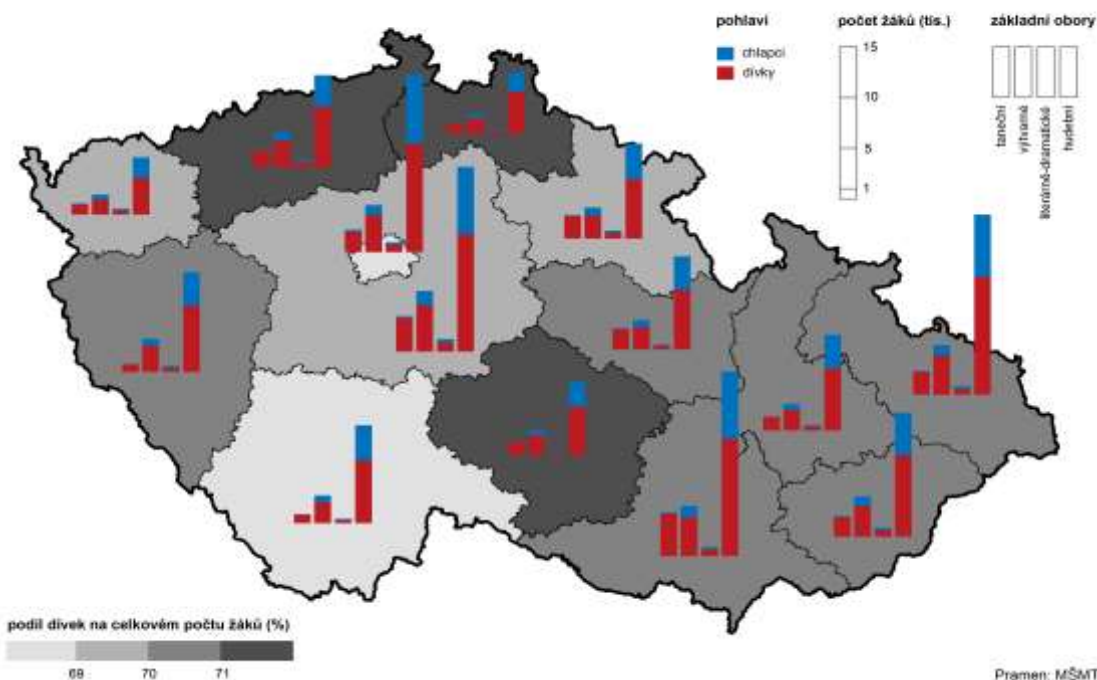
Graf 7.6 Žáci základních uměleckých škol podle pohlaví a základních oborů v Karlovarském kraji ve školním roce 2018/2019

Pramen: MŠMT

Je zajímavé, že přestože počet žáků na základních uměleckých školách rok od roku mírně roste, dochází současně i k poklesu počtu absolventů těchto uměleckých oborů (z 543 absolventů ve školním roce 2011/2012 na 352 absolventů v roce 2017/2018). Dlouhodobě platí, že většina absolventů jsou dívky (73,6 % v roce 2017/2018).

Žáci základních uměleckých škol podle pohlaví, základních oborů a krajů ve školním roce 2018/19

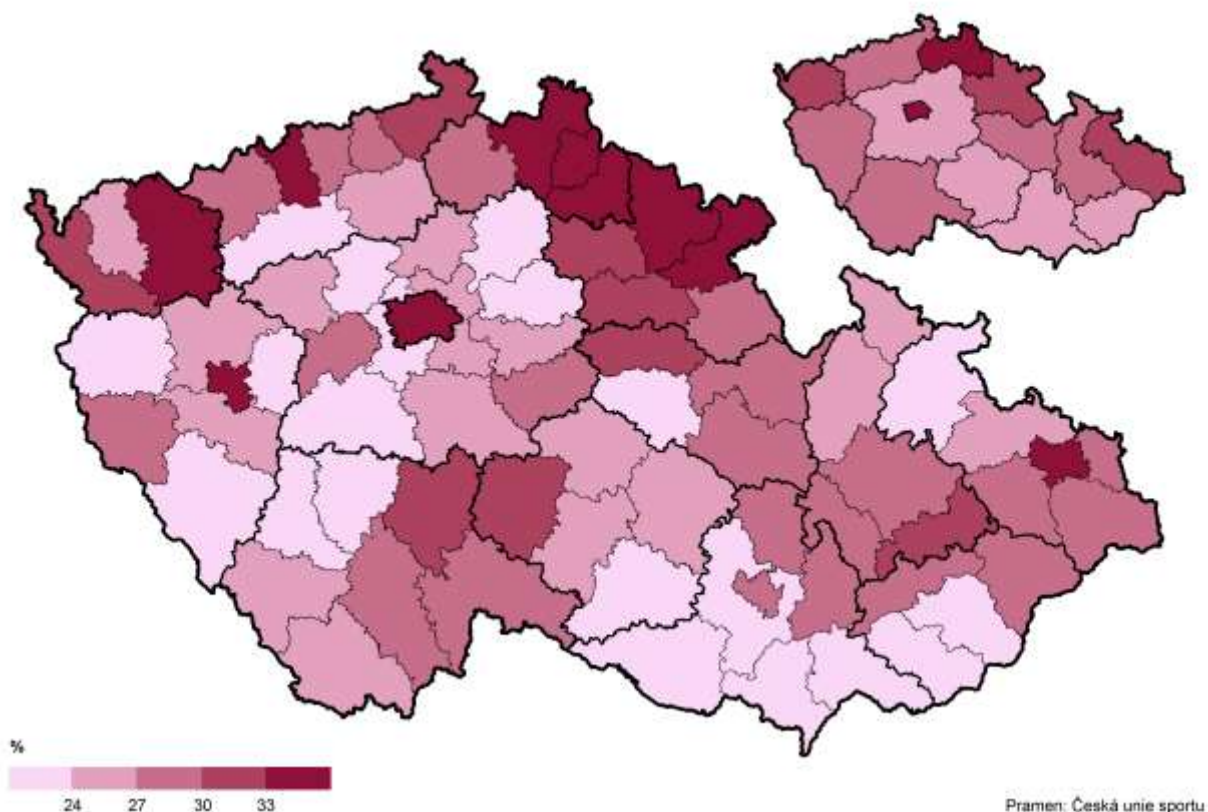

V mezikrajském srovnání je situace velmi podobná, tzn. že z celkového počtu žáků více než dvě třetiny jsou dívky. Nejvyšší podíl dívek na základních uměleckých školách vykázal ve školním roce 2018/2019 Liberecký kraj (72,3 %), naopak nejméně jich zaznamenalo Hl. město Praha (66,5 %). Současně ve všech krajích platí, že u většiny dívek i chlapců převažuje zájem o obor hudební.

Sport

Sportování je jedním z nejdoporučovanějších způsobů trávení volného času, jde o činnost, která má pozitivní dopad na naše fyzické i psychické zdraví. Je v podstatě úplně jedno, jaký druh pohybu lidé zvolí. Rozhodnutí je většinou závislé na oblíbených činnostech, zdravotním stavu, časových i finančních možnostech každého jedince.

Podíl žen na členské základně České unie sportu podle okresů a krajů k 31. 12. 2018

V Karlovarském kraji registrovala Česká unie sportu v roce 2018 v rámci své členské základny 31 823 sportovců, z toho 9 977 žen (31,4 % z celkového počtu sportovců). Počet registrovaných sportovců v kraji je samozřejmě vzhledem k velikosti našeho území nejnižší, ale s podílem 31,4 % zapojených žen sportovkyň zaujímá náš kraj 4. místo v pomyslném žebříčku mezikrajského srovnání. Větší podíl žen zaznamenal již pouze Liberecký kraj (34,9 %), Hl. město Praha (34,1 %) a Královéhradecký kraj (32,3 %). Naopak procentně nejméně žen zaznamenaly členské základy České unie sportu v kraji Středočeském (24,1 %) a Zlínském (25,2 %) a v Kraji Vysočina (26,1 %).

Z dostupných dat za rok 2018 jednoznačně vyplývá, že co se týče volby sportovní aktivity bez ohledu na věk a pohlaví, suverénně největší zájem prokázali sportovci z Karlovarského kraje o fotbal (9 136, z toho 510 žen), golf (1 780, z toho 634 žen), lední hokej (1 622, z toho 190 žen), atletiku (1 582, z toho 826 žen), tenis (1 384, z toho 459 žen) a volejbal (1 341, z toho 745 žen).

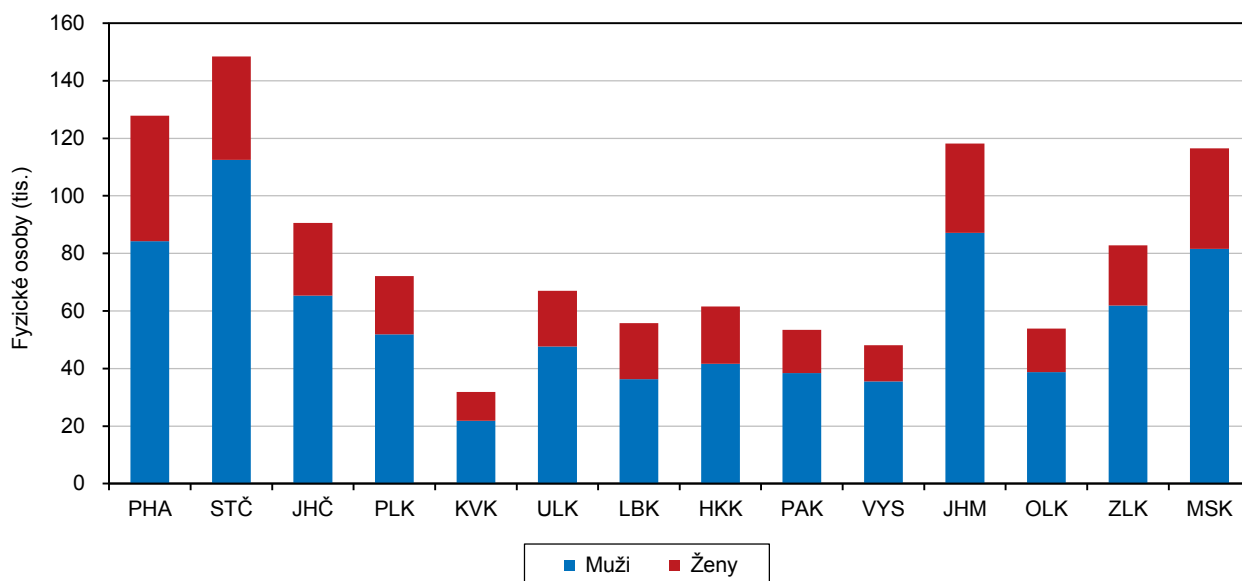
Celkově mezi ženami favorizované sportovní aktivity v Karlovarském kraji patřily v roce 2018 bez ohledu na věk hlavně atletika, volejbal a golf. U mužů se prosadil zejména fotbal, lední hokej, golf a tenis.

Graf 7.7 Členská základna České unie sportu podle pohlaví a krajů k 31. 12. 2018

Pramen: Česká unie sportu

Zaměříme-li se na podíly sportovců v jednotlivých věkových kategoriích, zjistíme, že ve všech krajích existuje mezi registrovanými sportovci početní převaha ve věkové skupině 19 let a starší, v případě Karlovarského kraje tak jde o 63,2 % dospělých členů, z nichž bylo 26,7 % žen. U žáků a dorostenců ve věku 0–18 let patřily k oblíbeným sportům hlavně fotbal (36,5 %), lední hokej (11,5 %) a atletika (8,1 %). U žákyň a dorostenek ve stejné věkové skupině byly favority zejména plavecké sporty (8,5 %), volejbal (6,7 %) a tenis (5,2 %). Při pohledu na členskou základnu ve vztahu věk a sportovní zaměření platí, že s přibývajícím věkem inklinují lidé více k relaxačním druhům sportu provozovaných rekreačně. Patří mezi ně např. golf, turistika, volejbal a u žen velmi populární jóga nebo aerobic.

Graf 7.8 Členská základna České unie sportu podle pohlaví, věku a sportovních odvětví k 31. 12. 2018

Pramen: Česká unie sportu

